

עין-חרוד הקיבוץ המאוחד תשלב

התמונה היא מציורי הקיר לפסח מאת הצייר חיים אתר ז"ל

הכפלת אופסט „המכפיל" - חיפה, רח' העצמאות 43 טל.664645
OFFSET DUPLICATING "HAMAKHPIL" – HAIFA, 43, HAATZMAUTH ST. TEL. 664645

שירה:
מִזָּרֶה יִשְׂרָאֵל יְקַבְּצֶנּוּ וּשְׁמָרוֹ כְּרֹעֶה עֶדְרוֹ:
– – – עוֹד תִּטְּעִי כְרָמִים, בְּהָרֵי שׁוֹמְרוֹן.
נָטְעוּ נֹטְעִים וְחִלֵּלוּ:

(ירמיהו ל"א)

הִנֵּה יָמִים בָּאִים נְאֻם ה׳, וְנִגַּשׁ חוֹרֵשׁ בַּקּוֹצֵר וְדוֹרֵךְ עֲנָבִים בְּמֹשֵׁךְ הַזָּרַע. וְהִטִּיפוּ הֶהָרִים עָסִיס, וְכָל הַגְּבָעוֹת תִּתְמוֹגַגְנָה. וְשַׁבְתִּי אֶת־שְׁבוּת עַמִּי יִשְׂרָאֵל וּבָנוּ עָרִים נְשַׁמּוֹת וְיָשָׁבוּ, וְנָטְעוּ כְרָמִים, וְשָׁתוּ אֶת יֵינָם. וְעָשׂוּ גַנּוֹת, וְאָכְלוּ אֶת־פְּרִיהֶם. וּנְטַעְתִּים עַל אַדְמָתָם, וְלֹא יִנָּתְשׁוּ עוֹד מֵעַל אַדְמָתָם – – –

(עמוס ט׳)

שירה:
– – – בְּשׁוּב ה׳ אֶת-שִׁיבַת צִיּוֹן הָיִינוּ כְּחֹלְמִים:
אָז יִמָּלֵא שְׂחוֹק פִּינוּ וּלְשׁוֹנֵנוּ רִנָּה.
אָז יֹאמְרוּ בַגּוֹיִם, הִגְדִּיל ה׳ לַעֲשׂוֹת עִם אֵלֶּה:
הִגְדִּיל ה׳ לַעֲשׂוֹת עִמָּנוּ.
– – – הַזֹּרְעִים בְּדִמְעָה, בְּרִנָּה יִקְצֹרוּ:

(תהילים קכ"ו)

נְבָרֵךְ –

שירה:
אֵלִיָּהוּ הַנָּבִיא
אֵלִיָּהוּ הַתִּשְׁבִּי
אֵלִיָּהוּ הַגִּלְעָדִי
בִּמְהֵרָה יָבוֹא אֵלֵינוּ·
עִם מָשִׁיחַ בֶּן-דָּוִד.

(מן הסידור)

עַל הַגֶּפֶן וְעַל פְּרִי הַגֶּפֶן
וְעַל תְּנוּבַת הַשָּׂדֶה
וְעַל אֶרֶץ חֶמְדָּה טוֹבָה וּרְחָבָה
– – – לֶאֱכוֹל מִפִּרְיָהּ וְלִשְׂבֹּעַ מִטּוּבָהּ.

(מסורתי)

נרים כוס רביעית לחיים ולשלום

חסל סדר פסח

כִּי יוֹם נָקָם בְּלִבִּי וּשְׁנַת גְּאוּלַי בָּאָה;
וְאַבִּיט וְאֵין עוֹזֵר, וְאֶשְׁתּוֹמֵם וְאֵין סוֹמֵךְ,
וַתּוֹשַׁע לִי זְרוֹעִי
וַחֲמָתִי הִיא סְמָכָתְנִי.

(ישעיהו ס"ג)

נרים כוס שלישית לגאולה

לחיים ולשלום

שירה: וְהִיא שֶׁעָמְדָה לַאֲבוֹתֵינוּ וְלָנוּ,
שֶׁלֹּא אֶחָד בִּלְבָד עָמַד עָלֵינוּ לְכַלּוֹתֵנוּ·
אֶלָּא שֶׁבְּכָל דּוֹר וָדוֹר
עוֹמְדִים עָלֵינוּ לְכַלּוֹתֵנוּ
וְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא
מַצִּילֵנוּ מִיָּדָם.

(מסורתי)

עַל הַר-גָּבֹהַ, עֲלִי לָךְ מְבַשֶּׂרֶת צִיּוֹן, הָרִימִי בַכֹּחַ קוֹלֵךְ מְבַשֶּׂרֶת יְרוּשָׁלָיִם.
הָרִימִי, אַל תִּירָאִי!

(ישעיהו מ׳)

הִנְנִי מֵבִיא אוֹתָם מֵאֶרֶץ צָפוֹן וְקִבַּצְתִּים מִיַּרְכְּתֵי אָרֶץ, בָּם עִוֵּר וּפִסֵּחַ, הָרָה וְיוֹלֶדֶת יַחְדָּיו - קָהָל גָּדוֹל יָשׁוּבוּ הֵנָּה.

(ירמיהו ל"א)

שירה: קָרֵב יוֹם אֲשֶׁר הוּא לֹא יוֹם וְלֹא לַיְלָה:
רָם הוֹדַע כִּי לְךָ יוֹם אַף לְךָ לַיְלָה:
שׁוֹמְרִים הַפְקֵד לְעִירְךָ כָּל הַיּוֹם וְכָל הַלַּיְלָה:
תָּאִיר כְּאוֹר יוֹם חֶשְׁכַת לַיְלָה:

(מתוך פיוט מן ההגדה, המסודר לפי הא"ב).

שְׂאִי סָבִיב עֵינַיִךְ וּרְאִי:
כֻּלָּם נִקְבְּצוּ, בָאוּ-לָךְ.
בָּנַיִךְ מֵרָחוֹק יָבֹאוּ,
וּבְנֹתַיִךְ עַל-צַד תֵּאָמַנָה:
אָז תִּרְאִי וְנָהַרְתְּ,
וּפָחַד וְרָחַב לְבָבֵךְ.

- - - מִי-אֵלֶּה כָּעָב תְּעוּפֶינָה,
וְכַיּוֹנִים אֶל אֲרֻבֹּתֵיהֶם?
כִּי-לִי אִיִּים יְקַוּוּ וָאֳנִיּוֹת תַּרְשִׁישׁ בָּרִאשֹׁנָה.
לְהָבִיא בָנַיִךְ מֵרָחוֹק,
- - - וּפִתְּחוּ שְׁעָרַיִךְ תָּמִיד
יוֹמָם וָלַיְלָה לֹא יִסָּגֵרוּ.

(ישעיהו ס׳)

שירה:

אֲנִי מַאֲמִין בֶּאֱמוּנָה שְׁלֵמָה
בְּבִיאַת הַמָּשִׁיחַ
אַף עַל פִּי שֶׁיִּתְמַהְמֵהַּ,
עִם כָּל זֶה אֲנִי מַאֲמִין,
עִם כָּל זֶה אֲחַכֶּה לוֹ
בְּכָל יוֹם שֶׁיָּבוֹא.

(מתוך י"ג העיקרים של הרמב"ם)

ובטרם בא השלום לגבולנו השיגתנו המלחמה. כי אמרו משנאינו: "מה היהודים הָאֲמֵלָלִים עושים - - - הַיְכַלּוּ ביום, הַיְחַיּוּ את האבנים מערמות העפר והמה שרופות? - - - ונעמיד משמר עליהם יומם ולילה מפניהם - - - הבונים בחומה והנושאים בסבל עוֹמְשִׂים: באחת ידו עושה במלאכה ואחת מַחֲזֶקֶת השלח".

(נחמיה ג - ד)

מקהלה:

זֶה הַיּוֹם קִוִּינוּ לוֹ
עוּרִי, עוּרִי!
הִתְנַעֲרִי מֵעָפָר, קוּמִי
לִבְשִׁי בִּגְדֵי תִּפְאַרְתֵּךְ
קוּמִי, אוֹרִי, בַּת-צִיּוֹן,
עוּרִי, עוּרִי!

(עפ"י ישעיהו)

ואעבור עליך ואראך מתבוססת בדמיך ואומר לך: בדמייך חיי ! ואומר לך בדמייך חיי !

(יחזקאל ט"ז)

שירה:

- - - מִנְעִי קוֹלֵךְ מִבֶּכִי, וְעֵינַיִךְ מִדִּמְעָה.
כִּי יֵשׁ שָׂכָר לִפְעֻלָּתֵךְ - - - וְשָׁבוּ מֵאֶרֶץ אוֹיֵב:
וְיֵשׁ תִּקְוָה לְאַחֲרִיתֵךְ - - - וְשָׁבוּ בָנִים לִגְבוּלָם:

(ירמיהו ל"א)

צִיּוֹן הֲלֹא תִשְׁאֲלִי לִשְׁלוֹם אֲסִירַיִךְ,
דּוֹרְשֵׁי שְׁלוֹמֵךְ וְהֵם יֶתֶר עֲדָרַיִךְ ?
מִיָּם וּמִזְרָח וּמִצָּפוֹן וְתֵימָן שְׁלוֹם
רָחוֹק וְקָרוֹב שְׂאִי מִכֹּל עֲבָרַיִךְ
וּשְׁלוֹם אֲסִיר־תַּאֲוָה, נוֹתֵן דְּמָעָיו כְּטַל -
חֶרְמוֹן וְנִכְסָף לְרִדְתָּם עַל הֲרָרַיִךְ !
לִבְכּוֹת עֱנוּתֵךְ אֲנִי תַנִּים וְעֵת אֶחֱלֹם
שִׁיבַת שְׁבוּתֵךְ - אֲנִי כִנּוֹר לְשִׁירַיִךְ.
- - - - אַשְׁרֵי מְחַכֶּה וְיַגִּיעַ וְיִרְאֶה עֲלוֹת־
אוֹרֵךְ וְיִבָּקְעוּ עָלָיו שְׁחָרַיִךְ
לִרְאוֹת בְּטוֹבַת בְּחִירַיִךְ וְלַעֲלֹז בְּשִׂמְחָתֵךְ
בְּשׁוּבֵךְ אֱלֵי קַדְמַת נְעוּרַיִךְ.

(יהודה הלוי)

מקהלה:

שְׁפֹךְ חֲמָתְךָ אֶל הַגּוֹיִם אֲשֶׁר לֹא-יְדָעוּךָ וְעַל מַמְלָכוֹת אֲשֶׁר
בְּשִׁמְךָ לֹא קָרָאוּ: כִּי אָכַל אֶת-יַעֲקֹב, וְאֶת נָוֵהוּ הֵשַׁמּוּ.
שְׁפָךְ-עֲלֵיהֶם זַעְמֶךָ וַחֲרוֹן אַפְּךָ יַשִּׂיגֵם:
תִּרְדֹּף בְּאַף וְתַשְׁמִידֵם מִתַּחַת שְׁמֵי יְיָ.

(תהילים ע"ט, ס"ט; איכה ג׳)

משעבוד לגאולה

שירה: בְּצֵאת יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרָיִם | מַה-לְּךָ הַיָּם כִּי תָנוּס
בֵּית יַעֲקֹב מֵעַם לֹעֵז: | הַיַּרְדֵּן - תִּסּוֹב לְאָחוֹר:
הָיְתָה יְהוּדָה לְקָדְשׁוֹ | הֶהָרִים - תִּרְקְדוּ כְאֵילִים
יִשְׂרָאֵל - מַמְשְׁלוֹתָיו: | גְּבָעוֹת - כִּבְנֵי-צֹאן:
הַיָּם רָאָה - וַיָּנֹס | מִלִּפְנֵי אָדוֹן חוּלִי אָרֶץ
הַיַּרְדֵּן - יִסֹּב לְאָחוֹר: | מִלִּפְנֵי אֱלוֹהַּ יַעֲקֹב:
הֶהָרִים רָקְדוּ כְאֵילִים | הַהֹפְכִי הַצּוּר אֲגַם-מָיִם
גְּבָעוֹת כִּבְנֵי-צֹאן: | חַלָּמִישׁ לְמַעְיְנוֹ-מָיִם:

(תהילים קי"ד)

וישלח אותם משה לתור את ארץ כנען ויאמר אליהם: עלו זה בנגב ועליתם את ההר וראיתם את הארץ מה היא?

--- וישובו מִתּוּר הארץ מקץ ארבעים יום.

--- ויוציאו דִּבַּת הארץ אשר תרו אותה אל בני ישראל לֵאמֹר הארץ אשר עברנו בה לתור אותה - ארץ אוכלת יושביה היא.

--- וַיַּהַס כָּלֵב את העם אל משה ויאמר: עלה נעלה וירשנו אותה כי יכול נוכל לה.

(במדבר י"ג)

מקהלה: הָאֵל בָּרְכֵנוּ - לֶחֶם לַשֹּׂבַע תֵּן,
הַרְבֵּה יְבוּל אַרְצֵנוּ - פִּרְיָהּ חוֹנֵן.
יוֹצְאֵי מִצְרַיִם - זַנְתָּ בַּמָּן,
הַב נָא גַם לָנוּ מִמֶּגֶד דָּגָן.

ותהי בנו יד חומסי עמים ורוצחים ויאמרו לנתקנו בזרוע מעל אדמתנו ולחמוס ממנו את חרותנו. ויעקר עם ישראל מעל אדמתו ויצא בגלות.

"הנה אומרים: יבשו עצמותינו ואבדה תקוותנו. נגזרנו לנו".

(יחזקאל ל"ז)

תזמורת כלי הקשה: בתופים ובמחולות.

בכל דור ודור חייב אדם לראות את עצמו
כאילו הוא יצא ממצרים.

שֶׁנֶּאֱמַר והגדת לבנך ביום ההוא לאמר: בעבור זה עשה ה׳ לי בצאתי ממצרים. לא את אבותינו בלבד גאל הקב"ה, אלא אף אותנו גאל עמהם. שֶׁנֶּאֱמַר ואותנו הוציא משם למען הביא אותנו לתת לנו את-הארץ אשר נשבע לאבותינו.

(מסורתי)

בכל יום ויום חייב אדם לראות את עצמו כמי שמכריע את הכף ליציאת מצרים או להארכת הגלות והיו כל מעשינו מכוונים לקריעת הים ולקבלת שבים.

(ב. כצנלסון)

שירה: לֵיל שִׁמּוּרִים הוּא לַה׳ - - - לְכָל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְדֹרֹתָם.

(שמות י"ב)

מַצָּה זו

על שום מה. על שום שלא הספיק בְּצֵקָם של אבותינו להחמיץ עד שנגלָה עליהם מלך מלכי המלכים הקב"ה וּגְאָלם. שֶׁנֶּאֱמַר וַיֹּאפוּ את הבצק אשר הוציאו ממצרים עוגות מצות כי לא חמץ כי גורשו ממצרים ולא יכלו להתמהמה וגם לא עשו להם.

מָרוֹר זֶה

על שום מה. על שום שמררו המצרים את חיי אבותינו במצרים. שֶׁנֶּאֱמַר וַיְמררו את חייהם בעבודה קשה בחומר וּבִלבנים וּבכל עבודה בשדה את כל עבודתם אשר עבדו בהם בְּפָרֶךְ.

(מסורתי)

לפיכך אנחנו חיבים להודות, להלל, לשבח, לפאר, לרומם, לְהַדֵּר, לברך, לְעַלֵּה וּלְקַלֵּס למי שעשה לאבותינו ולנו את כל הניסים האלו והוציאנו מעבדות לחרות, מיגון לשמחה, מאבל ליום טוב וּמאפלה לאור גדול וּמשעבוד לגאולה וְנֹאמר לפניו שירה חדשה - הללויה!

נרים כוס שניה - לחרות!

- - - ויוגד למלך מצרים כי ברח העם וַיֵּהָפֵך לבב פרעה ועבדיו אל העם וַיאמרו: מה זאת עשינו כי שילחנו את ישראל מעובדנו. ויאסור את רכבו ואת עַמו לקח עִמו. - - - וירדוף אחרי בני ישראל ובני ישראל יוצאים ביד רמה.

- - - ופרעה הקריב, וישאו בני ישראל את עיניהם והנה מצרים נוסע אחריהם ויראו מאוד ויצעקו בני ישראל אל ה׳, ויאמרו אל משה: המבלי אין קברים במצרים לקחתנו למות במדבר? מה זאת עשית לנו להוציאנו ממצרים? - - - ויאמר ה׳ אל משה: מה תצעק אלי? דבר אל בני ישראל ויסעו. - - - ויולך ה׳ את הים ברוח קדים עזה כל הלילה וַיָּשֶׂם את הים לֶחָרָבָה ויבקעו המים. ויבואו בני ישראל בתוך הים ביבשה - - - וישובו המים ויכסו את הרכב ואת הפרשים לכל חיל פרעה הבאים אחריהם בים לא נשאר בהם עד אחד. - - - ויושע ה׳ ביום ההוא את ישראל מיד מצרים.

(שמות יד׳)

אָז יָשִׁיר מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־הַשִּׁירָה הַזֹּאת לַה׳ וַיֹּאמְרוּ לֵאמֹר:

אָשִׁירָה לה׳ כִּי גָאֹה גָּאָה

סוּס וְרוֹכְבוֹ רָמָה בַיָּם.

עָזִּי וְזִמְרָת - יָהּ,

וַיְהִי־לִי לִישׁוּעָה.

(שמות ט"ו)

שירה: אָשִׁירָה לַה׳.

בשעה שיצאו ישראל ממצרים למה היו דומים? ליונה שברחה מפני הנץ ונכנסה לִנקיק הסלע ומצאה שם הנחש מקנן; אם תכנס לפנים הרי הנחש נושף בה, תחזור לאחוריה - הרי הנץ עומד בחוץ לתפסהּ. מֶה עשתה היונה? התחילה צוֹוַחַת וּמְטַפַּחַת בַּאֲגַפֶּיהָ, כדי שישמע לה בעל השובך ויבוא ויצילהּ. כך היו ישראל דומים על הים: לֵירד לים לא היו יכולים, שעדיין לא נקרע להם הים; לחזור לאחוריהם לא היו יכולים, שכבר פרעה הקריב. מֶה עשו? "ויראו מאד ויצעקו בני ישראל אל ה׳" -

(מן המדרש)

ואלה שמות בני ישראל הבאים מצרימה את יעקב. איש וביתו באו: ראובן, שמעון, לוי ויהודה, יששכר, זבולון ובנימין, דן ונפתלי, גד ואשר. וַיהי כל נפש יוצאי ירך יעקב שבעים נפש, ויוסף היה במצרים. - - -

ובני ישראל פרו וַישרצו וַירבו וַיעצמו במאוד מאוד, וַתִּמָּלֵא הארץ אותם. ויקם מלך חדש על מצרים אשר לא ידע את יוסף. וַיאמר אל עמו: הנה עם בני ישראל רב ועצום ממנו, הבה נתחכמה לו פן ירבה.

וַישימו עליו שרי מיסים למען ענותו בסבלותם, וַיִּבֶן ערי מסכנות לפרעה, את פיתום ואת רעמסס. וכאשר יענו אותו כן ירבה וכן יפרוץ.

(שמות א׳)

שירה: וְכַאֲשֶׁר יְעַנּוּ אוֹתוֹ כֵּן יִרְבֶּה וְכֵן יִפְרֹץ.

ויעבידו מצרים את בני-ישראל בפרך. וימררו את חייהם בעבודה קשה, בחומר ובלבנים ובכל עבודה בשדה, את כל עבודתם אשר עבדו בהם בפרך.

(שמות א׳)

לך בוא מצרימה ובאת אל הנענים והאומללים, אל כל הנאנחים, ואמרת אליהם, כי עבדים הם - והם לא יבינו; ואמרת אליהם כי אומללים הם - והם לא ידעו; וכי גדול ענים וגדולים מכאוביהם ונורא לחצם - והם לא יאמינו; ופקחת את עיניהם בחוזק יד על כל ענים ועל כל לחצם - וגאלת אותם! ועם רב יְמַּשֵׁךְ אחריך מקרב אחֶיךָ, אשר לא ידעת ואשר לא ידעוך עוד, ומקרב כל העם מסביב, אשר רע ומר להם, והיית לאב המון אדם רב ולראש שבטיו ועשית מן התולעים - אדם, ומן האדם - עם, ומעפרות חול - ארץ.

(ד. פרישמן)

ואחר באו משה ואהרון ויאמרו אל פרעה: שַׁלַּח אֶת עַמִּי!

(שמות ה׳)

שירה:

הַיּוֹם אַתֶּם יוֹצְאִים בְּחֹדֶשׁ הָאָבִיב

מעבדות לחירות

זכור את היום הזה אשר יצאתם ממצרים מבית עבדים

נגינה.

שירה:

הָא לַחְמָא עַנְיָא דִּי אֲכָלוּ אַבְהָתָנָא בְּאַרְעָא דְמִצְרַיִם.
כָּל דִכְפִין יֵיתֵי וְיֵיכוֹל. כָּל דִצְרִיךְ יֵיתֵי וְיִפְסַח.
הַשַּׁתָּא הָכָא. לְשָׁנָה הַבָּאָה בְּאַרְעָא דְיִשְׂרָאֵל.
הַשַּׁתָּא עַבְדֵי, לְשָׁנָה הַבָּאָה בְּנֵי חוֹרִין.

מַה נִּשְׁתַּנָּה הַלַּיְלָה הַזֶּה מִכָּל הַלֵּילוֹת
שֶׁבְּכָל הַלֵּילוֹת אָנוּ אוֹכְלִין חָמֵץ וּמַצָּה
הַלַּיְלָה הַזֶּה כֻּלּוֹ מַצָּה.

עֲבָדִים הָיִינוּ לְפַרְעֹה בְּמִצְרָיִם. וַיּוֹצִיאֵנוּ ה' אֱלֹהֵינוּ מִשָּׁם
בְּיָד חֲזָקָה וּבִזְרוֹעַ נְטוּיָה. וְאִלּוּ לֹא הוֹצִיא הַקָּדוֹשׁ
בָּרוּךְ הוּא אֶת אֲבוֹתֵינוּ מִמִּצְרַיִם, הֲרֵי אָנוּ
וּבָנֵינוּ וּבְנֵי בָנֵינוּ מְשֻׁעְבָּדִים הָיִינוּ לְפַרְעֹה בְּמִצְרָיִם.

(מסורתי)

- - - ואפילו כולנו חכמים, כולנו נבונים, כולנו זקנים, כולנו יודעים את התורה - מצווָה עלינו לספר בִּיציאת מצרים. וכל המרבֶּה לְסַפֵּר ביציאת מצרים הרי זה משובח.

(הקדמה למדרש)

הילדים שואלים את הקושיות.

חבר משיב

שירה

עֲבָדִים הָיִינוּ, עַתָּה בְּנֵי חוֹרִין.

מקהלה:

גֶּשֶׁם חָלַף וּסְתָו עָבַר,
וְהַכֹּל בְּעִתּוֹ נוֹצַר
לַךְ לְשָׁלוֹם, לֵךְ גֶּשֶׁם!
דּוּדָאִים נָתְנוּ רֵיחַ בְּגִנַּת דּוֹדִים
בֹּא בְשָׁלוֹם, בֹּא טַל!

כֹּחַ בְּרָקִים וְצִנּוֹרֵי שַׁחַק
עָשׂוּ עָשׂוּ שְׁלִיחוּתָם,
לֵךְ לְשָׁלוֹם, לֵךְ גֶּשֶׁם!
לָאוֹגֵר בַּקָּצִיר גִּדּוּלֵי חָצִיר
בֹּא בְשָׁלוֹם, בֹּא טַל!

(תקופת יוסי בן יוסי)

כי הנה הסתו עבר, הגשם חלף הלך לו. הניצנים נראו בארץ, עת הזמיר הגיע וקול התור נשמע בארצנו: התאנה חנטה פגיה והגפנים סמדר נתנו ריח.

לכה דודי נצא השדה; נלינה בכפרים, נשכימה לכרמים. נראה אם פרחה הגפן פיתח הסמדר, הנצו הרימונים. שם אתן דודַי לָךְ.

(שיר השירים)

שירת מקהלה,
ריקוד:

כַּפֵּינוּ נִשָּׂא אֶל מָרוֹם
בְּפִינוּ תְּפִלַּת הַשָּׁלוֹם,
עַל שְׁדֵמָה וָכַר,
עַל שִׂיחַ בָּהַר,
עַל שָׂדֶה שֶׁהִזְהִיב
בְּיוֹם שֶׁמֶשׁ רָזִיו
שְׂאִי בְרָכָה.

שְׂפָתֵנוּ תְּפִלָּה תְּדוֹבֵב
תּוֹחֶלֶת פּוֹעֶמֶת בַּלֵּב,
כִּי צִיּוֹן עַל תִּלָּהּ
תִּבָּנֶה לִתְהִלָּה.
וּמִכָּל קְצוֹת־עוֹלָם
יִנְהֲרוּ בְנֵי הָעָם
זוֹ הַבְּרָכָה.

(מתתיהו שלם)

נרים נוס האביב

מקהלה: לְבַבְתִּנִי אֲחֹתִי כַלָּה,

לְבַבְתִּנִי בְּאַחַד מֵעֵינַיִךְ - - -

מַה-יָּפוּ דֹדַיִךְ אֲחֹתִי כַלָּה - - -

וְרֵיחַ שַׁלְמֹתַיִךְ כְּרֵיחַ לְבָנוֹן.

- - - אִתִּי מִלְּבָנוֹן כַּלָּה תָּבוֹאִי.

- - - מִמְּעֹנוֹת אֲרָיוֹת מֵהַרְרֵי נְמֵרִים.

- - - הִשְׁבַּעְתִּי אֶתְכֶם בְּנוֹת יְרוּשָׁלַיִם

- - - אִם תָּעִירוּ וְאִם תְּעוֹרְרוּ אֶת הָאַהֲבָה

עַד שֶׁתֶּחְפָּץ.

(שיר השירים)

מגישי העומר מכריזים:
עומר תבואה חדשה!

מקבלי העומר שואלים:
מהו העומר ביד?

מגישי העומר עונים:
ברכת האדמה והֶעמל
עומר תבואה חדשה!

מקבלי העומר מקבלים את העומר
פונים אל הקהל ומכריזים:
עומר תבואה חדשה!

הקהל והילדים חוזרים
עומר תבואה חדשה!

מקבלי העומר:
לַשֹּׂבַע ולא לְרָזון!

הקהל והילדים חוזרים:
לשבע ולא לרזון!

מקבלי העומר:
לִבְרָכה ולא לִקְלָלה!

הקהל והילדים חוזרים:
לברכה ולא לקללה!

מקבלי העומר:
לחיים ולשלום!

הקהל והילדים חוזרים:
לחיים ולשלום!

מקבלי העומר:
שנת תבואה חדשה!

הקהל והילדים
ג׳ פעמים
שנת תבואה חדשה

שירה: שְׁנַת תְּבוּאָה חֲדָשָׁה מְבִיאָה בִּרְכַּת הָאֲדָמָה.
אֲסָמֵינוּ יִמָּלְאוּ בַּר, יְקָבֵינוּ - תִּירוֹשׁ, יִצְהָר.

אביב

שירה:

הַשֶּׁמֶשׁ בַּמַּעֲרָב יוֹרֶדֶת, שׁוֹקַעַת
כְּסוּ הַשָּׁמַיִם אֹדֶם חַכְלִיל.
מֵעֲיָרוֹת יְהוּדָה נוֹהֵר הָעָם
בְּקוֹל מִצְהָלוֹת וּבְקוֹל חָלִיל.
תְּרוּעַת גִּיל נִשְּׂאָה בָּאֲוִיר
קוֹל שָׂשׂוֹן, קוֹל רִנָּה וָשִׁיר.

הַשָּׂדֶה בְּשִׁבֳּלָיו עוֹמֵד לַקָּצִיר
כָּל שִׁבֹּלֶת - מֵאָה שְׁעָרִים!
"בָּא הַשֶּׁמֶשׁ"? - הַקּוֹצֵר יִשְׁאַל,
"הֵן, הֵן וָהֵן" - יַעֲנֵהוּ הַקָּהָל.
"הָאֶקְצֹר, וּבָזֶה הַמַּגָּל"?
"הֵן, הֵן וָהֵן" - יַעֲנֵהוּ הַקָּהָל.

(משה טבנקין)

החודש הזה לכם ראש חודשים, ראשון הוא לכם לחודשי השנה

(שמות י"ב)

טַל

תֵּן לִרְצוֹת אַרְצֶךָ
שִׁיתֵנוּ בְּרָכָה בְּדִיצֶךָ,
רֹב דָּגָן וְתִירוֹשׁ בְּהַפְרִיצֶךָ,
קוֹמֵם עִיר בָּהּ כְּחֶפְצֶךָ -

בְּטָל.

טַל

נוֹפֵף עֲלֵי אֶרֶץ בְּרוּכָה,
מִמֶּגֶד שָׁמַיִם שַׂבְּעֵנוּ בְּרָכָה,
לְהָאִיר מִתּוֹךְ חֲשֵׁכָה
כַּנָּה אַחֲרֶיךָ מְשׁוּכָה -

בְּטָל.

טַל

צַוֵּה שָׁנָה טוֹבָה וּמְעֻטֶּרֶת
פְּרִי הָאָרֶץ לְגָאוֹן וּלְתִפְאֶרֶת,
עִיר כְּסֻכָּה נוֹתֶרֶת
שִׂימָהּ בְּיָדְךָ עֲטֶרֶת -

בְּטָל.

טַל

יַעֲסִיס צוּף הָרִים
טָעֵם בִּמְאֹדֶיךָ מֻבְחָרִים
חֲנוּנֶיךָ חַלֵּץ מִמַּסְגְּרִים,
זִמְרָה נַנְעִים וְקוֹל נָרִים -

בְּטָל.

טַל

וָשֹׂבַע מַלֵּא אֲסָמֵינוּ,
הַכָּעֵת תְּחַדֵּשׁ יָמֵינוּ,
דוֹד כְּעֶרְכְּךָ הַעֲמֵד שְׁמֵנוּ,
גַּן רָוֶה שִׂימֵנוּ -

טַל

בּוֹ תְּבָרֵךְ מָזוֹן,
בְּמִשְׁמַנֵּינוּ אַל יְהִי רָזוֹן
אֲיֻמָּה אֲשֶׁר הִסַּעְתָּ כַּצֹּאן,
אָנָּא תָּפֵק-לָהּ רָצוֹן -

בְּטָל.

(אלעזר הקליר)

הגדה
של
פסח